

Maltractament infantil i abús sexual

El passat dia 13 de gener es va fer la presentació del *Protocol de maltractament infantil* elaborat pel Servei de Pediatria. En aquest acte es van convidar representants de serveis socials municipals, del Consell Comarcal i dels centres hospitalaris, equips d'atenció a la infància i adolescència de la comarca, equips d'assessorament pedagògic de les escoles, pediatres i representants dels centres sanitaris del Vallès Oriental. Aquesta presentació va desvetllar un gran interès entre els professionals, amb l'assistència d'un centenar de persones que van participar molt activament.

L'objectiu de la sessió era donar a conèixer el *Protocol d'actuació davant les situacions de maltractament infantil* de l'Hospital de Granollers i el *Protocol d'actuació assistencial i medicolegal davant les situacions d'abús sexual*, aquest darrer d'aplicació comuna a tot Catalunya.

L'any 1998, el Servei de Pediatria de l'Hospital va actualitzar i reelaborar el *Protocol de maltractament infantil* seguint uns criteris pràctics i clarificadors, d'acord amb les directrius de la Societat Catalana de Pediatria i de la Direcció General d'Atenció a la Infància del Departament de Justícia. En aquest document es distingia ja des d'un primer moment les situacions de maltractament de les situacions d'abús sexual. El protocol que se segueix en aquesta segona situació és el de l'Hospital de Sant Joan de Déu, que va ser elaborat pel Dr. Pou i pel Dr. Arimany, aquest últim metge forense del Departament de Justícia.

Posteriorment, l'any 1999, els governs de l'Estat i de la Generalitat de Catalunya van elaborar un document, el *Protocol bàsic d'actuacions en abusos sexuals i altres maltractaments a menors en la demarcació de Barcelona*, amb la finalitat de coordinar l'actuació dels diferents professionals i serveis que intervenen en el procés i per tal d'evitar la duplicitat d'actuacions i obtenir un millor aprofitament dels recursos.

Les institucions implicades en aquest protocol són el Síndic de Greuges, el Departament de Justícia, el Departament de Sanitat i el Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya, i la Delegació del Govern, la Fiscalia i el Consell

General del Poder Judicial. Cadascuna d'aquestes institucions, representades en el protocol bàsic, es va comprometre a elaborar un protocol intern d'actuació amb criteris unificadors i tenint en compte els acords i les recomanacions d'aquest document.

Tal com recomana el protocol, es van nomenar uns hospitals de referència a Catalunya, entre els quals l'Hospital de Granollers ha estat designat centre de

ser derivat al centre de referència, el qual haurà de fer la comunicació immediata al Jutjat de Guàrdia o a la Fiscalia. Aquests últims ordenaran la presència d'un metge forense perquè realitzi l'exploració al menor, juntament amb el metge assistencial, i prengui les mesures per a l'estudi biològic i criminalístic.

En els casos que no existeixi una situació urgent que obligui a una actuació immediata per obtenir proves, els pacients hauran

referència de la comarca en casos d'urgència o d'actuació immediata. La zona assignada comprèn els partits judicials de Granollers i de Mollet, amb una població menor de 18 anys de 120.551 habitants.

Un cop assenyalats quins eren els hospitals de referència, es van celebrar reunions entre els caps de Servei de Pediatria d'aquests centres, el Departament de Sanitat i el de Justícia per tal d'unificar els criteris per coordinar la pauta d'actuació en situacions d'abusos sexuals d'intervenció immediata o urgent, en què és necessària la participació del metge forense. Arran d'això, es va consensuar com a únic protocol d'actuació davant les situacions d'abús sexual, d'aplicació a tota Catalunya, el de Sant Joan de Déu, que és el que ja s'aplicava a l'Hospital de Granollers.

Les situacions d'urgència són aquelles en què és necessari explorar el pacient de forma immediata per tal de no perdre proves. En aquests casos, el pacient haurà de

de ser remesos a unitats especialitzades en abús sexual, que són les que realitzen la valoració, el tractament i el seguiment dels casos.

El Servei de Pediatria va organitzar la sessió de presentació per tal de donar a conèixer el protocol de maltractaments infantils que se segueix a l'Hospital de Granollers en les seves dues vessants: les situacions de maltractament i les d'abús sexual. En aquest darrer aspecte, com a centre de referència de la comarca, es van explicar quines són les pautes d'actuació davant de situacions d'abús sexual i quins són els circuits que cal seguir per tal que les actuacions que es duguin a terme amb els menors siguin només aquelles estrictament necessàries i evitar així la repetició de diligències, declaracions i exploracions del menor, que n'agreguen la delicada situació emocional i la victimització.